

Analiza impactului de reglementare
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind
libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii.
(transpunerea Directivei 123/2006 privind serviciile în cadrul pieței interne)

Formularul tipizat al documentului de analiză a impactului	
Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Analiza impactului de reglementare la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii.
Data:	2024
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Subdiviziunea:	Direcția politici de dezvoltare a antreprenoriatului
Persoana responsabilă și datele de contact	Nadejda Chirița, consultant principal, nadejda.chirita@mded.gov.md, tel. 022 250 613
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
<i>a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate</i>	
<p>1. Accesul redus al prestatorilor de servicii din Republica Moldova pe piața UE și a posibilității de stabilire a unor reprezentanțe pentru întreprinderile naționale în spațiul UE.</p> <p>2. Lipsa unui spectru diversificat de servicii și a diversității de prestatori.</p>	
<i>b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate</i>	
<p>Pentru a promova creșterea economică și crearea de locuri de muncă în Republica Moldova (în continuare RM) este esențială o dezvoltare a serviciilor competitive. În prezent, numeroase bariere îi împiedică pe prestatorii de servicii, în special întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri), să își extindă activitățile dincolo de frontierele naționale și să profite de toate avantajele pieței interne a UE.</p> <p>Accesul la o piață cu circa 450 mil de potențiali consumatori oferă oportunități elocvente în dezvoltarea afacerilor. Facilitarea modului de acces către consumatorii din UE fără rezerva frontierelor presupune reducerea cheltuielilor operaționale, o mai mare viteză de reacție și de promovare a serviciilor furnizate de companiile naționale.</p> <p>Pe de altă parte o piață liberă care obligă statele membre UE să elimine restricțiile în calea circulației transfrontaliere a serviciilor, crescând totodată transparența și asigurând o mai bună informare a consumatorilor, ar oferi consumatorilor o posibilitate mai mare de a alege și servicii de calitate mai bună, la prețuri mai mici.</p> <p>Din momentul aderării la UE prestatorii naționali vor fi parte a pieței comune și vor beneficia de libertatea de circulație a serviciilor. Prin urmare, problemele identificate în spațiul UE sunt relevante pentru înțelegerea evoluției problemei și a soluției adoptate. Cele de mai sus</p>	

sunt dezideratele de bază din perspectiva cărora este relevantă transpunerea Directivei 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne.

Astfel, Raportul Comisiei privind „Starea pieței interne a serviciilor” a realizat un inventar al unui număr mare de bariere care împiedică sau încetinesc dezvoltarea serviciilor între statele membre, în special, a celor oferite de IMM-uri, care predomină în sfera serviciilor.

Barierile afectează o gamă largă de activități de servicii, printre care ansamblul etapelor de activitate ale prestatorului și prezintă un număr de trăsături comune, inclusiv faptul că acestea rezultă deseori din proceduri administrative excesiv de greoaie, din insecuritatea juridică cu privire la activitățile transfrontaliere.

Întrucât serviciile constituie motorul creșterii economice și reprezintă 70 % din PIB-ul UE și din locurile de muncă în majoritatea statelor membre, această fragmentare a pieței interne are un impact negativ asupra întregii economii europene și, în special, asupra competitivității IMM-urilor și circulației lucrătorilor și restricționează accesul consumatorilor la o mai mare varietate de servicii la prețuri competitive.

Cu toate acestea, în ciuda faptului că statisticile din industria prelucrătoare sunt probabil supraestimate, din cauza integrării serviciilor în producție, a dificultății relative de clasificare a serviciilor și a dificultăților practice în identificarea fluxurilor de bază în servicii, importanța serviciilor în tranzacții nu are legătură cu importanța acestora în economie.

În 1999, serviciile reprezentau încă doar 21,6% din totalul tranzacțiilor comerciale din UE. Mai mult, tendința statistică este către o scădere a acestei ponderi a serviciilor (acestea constituiau 22,8% în 1992). Acest decalaj poate fi explicat parțial prin existența unei piețe interne funcționale în domeniul mărfurilor, dar nu și în cel al serviciilor. În domeniul serviciilor, participanții de pe piață au tendința de a se baza pe investițiile directe în străinătate și fuziuni, mai degrabă decât pe comerțul transfrontalier; peste 40% din investițiile străine directe provin din zona serviciilor, din care 20,59% sunt intracomunitare, față de 44% și, respectiv, 27,6% pentru bunuri, cu 15% neatribuite.

Prin urmare, potențialul de creștere a tranzacțiilor de servicii este semnificativ. Chiar dacă contribuția serviciilor la creșterea productivității rămâne dificil de măsurat, este probabil ca o concurență mai mare între operatorii din diferite state membre să conducă la o creștere a productivității.

În consecință, este necesară realizarea unei piețe interne a serviciilor, păstrându-se un echilibru corespunzător între deschiderea pieței și protecția serviciilor publice, a drepturilor sociale și a drepturilor consumatorilor, să fie eliminate barierele din calea libertății de stabilire a prestatorilor în statele membre și barierele din calea liberei circulații a serviciilor între statele membre.

Întrucât barierele din calea pieței interne a serviciilor afectează atât operatorii care doresc să se stabilească în alte state membre, cât și pe cei care prestează un serviciu într-un alt stat membru fără a fi stabiliți acolo, este necesar ca prestatorii să aibă posibilitatea să își dezvolte activitățile de servicii în cadrul pieței interne, fie prin stabilirea într-un stat membru, fie utilizând libera circulație a serviciilor.

Dispozițiile Directivei transpuse referitoare la libertatea de stabilire și la libera circulație a serviciilor ar trebui aplicate doar în măsura în care activitățile respective sunt deschise concurenței, astfel încât statele membre să nu fie obligate să liberalizeze serviciile de interes economic general sau să privatizeze organismele publice care furnizează astfel de servicii, și

nici sa desființeze monopolurile existente pentru alte activități sau anumite servicii de distribuție.

Directiva vizează doar prestatorii stabiliți într-un stat membru și nu reglementează aspecte externe. Aceasta nu vizează negocierile din cadrul organizațiilor internaționale cu privire la comerțul cu servicii, în special, în cadrul Acordului general privind comerțul cu servicii (GATS).

Libertatea de stabilire implică, în special, principiul egalității de tratament, care interzice nu doar discriminarea pe motiv de cetățenie sau naționalitate, ci și orice discriminare indirectă bazată pe alte criterii, care poate duce la aceleași rezultate. Astfel, accesul la o activitate de servicii sau exercitarea acesteia într-un stat membru ca activitate principală sau secundară nu ar trebui să se supună unor criterii, cum ar fi locul de stabilire, de reședință, de domiciliu sau al prestării principale a activității de servicii.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Dat fiind că Serviciile sunt forța motrice a economiei, dar și sunt primele afectate de crize, barierele din fața acestora urmează a fi minimizate. Sunt identificabile bariere în toate sectoarele economiei.

Barierele în calea unui serviciu vor declanșa efecte secundare pentru alte servicii și, de asemenea, pentru economia industrială mai largă, având în vedere integrarea serviciilor în producție. Serviciile sunt împletite în mod complex. Ele sunt adesea furnizate și utilizate în combinație și sunt prezente ca intrări în fiecare etapă a procesului de afaceri al furnizorului de servicii.

Barierele duc la costuri considerabile pentru companiile care desfășoară activități comerciale între statele membre. Un furnizor de servicii care dorește să intre pe o piață, fie prin stabilire, fie prin furnizarea de servicii transfrontaliere, va trebui să suporte costurile semnificative asociate cu asistența juridică complexă.

Întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) sunt proeminente în industria serviciilor, dar perspectivele lor de creștere transfrontalieră sunt grav îngreunate în comparație cu rivalii lor mai mari, deoarece costurile de asistență juridică sunt fixe și nu sunt proporționale cu dimensiunea firmei. În consecință, IMM-urile fie vor fi descurajate de la activitățile transfrontaliere, fie vor fi puse într-un dezavantaj competitiv clar în comparație cu operatorii mai mari, aceeași logică fiind aplicabilă și raportului dintre întreprinderile UE și cele autohtone. IMM-urile din statele membre mici și periferice par a fi deosebit de dezavantajate. În plus, IMM-urile pot deveni o țintă atractivă pentru achiziție de către companii mai mari, datorită cunoștințelor, experienței și potențialului lor de inovare mai semnificativ.

Cu toate acestea, utilizatorii serviciilor și în special consumatorii sunt cei care plătesc prețul pentru aceste restricții, deoarece nu pot beneficia de o varietate mai mare de servicii de calitate mai bună și la prețuri competitive. În cele din urmă, acest lucru le afectează calitatea vieții.

Aceștia suferă direct atunci când cerințele administrative și legale îi împiedică să utilizeze serviciile oferite din alte state membre sau suferă indirect atunci când barierele existente descurajează companiile să-și ofere serviciile clienților din alte state membre sau au ca rezultat prețuri mai mari, mai puține diferențieri și o calitate mai scăzută. În cele din urmă, cetățenii europeni suferă de pierderea potențialului de creare de locuri de muncă al industriei serviciilor în ansamblu.

Chiar la un deceniu de la finalizarea preconizată a pieței interne a UE, există încă un decalaj uriaș între viziunea unei economii integrate a UE și realitatea trăită de cetățenii europeni și de furnizorii de servicii europeni. Gama de bariere percepute care afectează furnizarea și utilizarea

serviciilor, care sunt mult mai ample decât era de așteptat, reprezintă o pierdere considerabilă pentru economia UE și pentru potențialul acesteia de creștere, competitivitate și creare de locuri de muncă.

Principalele bariere în crearea pieței comune în domeniul serviciilor:

A. Bariere legale

"Termenul „bariere legale” acoperă toate obstacolele în calea dezvoltării activităților de servicii între statele membre, care decurg direct sau indirect dintr-o constrângere juridică și care sunt susceptibile să interzică, să împiedice sau să facă în alt mod mai puțin avantajoase astfel de activități.”¹

1. Dificultăți legate de stabilirea furnizorilor de servicii.

Aici sunt cuprinse restricțiile cantitative și cele teritoriale, cerințele de naționalitate și reședință, proceduri de autorizare și înregistrare, restricții în activități multidisciplinare, forma juridică de organizare și structura internă a companiei, calificările profesionale, condițiile de exercitare a serviciului.

2. Dificultăți legate de utilizarea resurselor necesare pentru furnizarea de servicii.

Aici sunt cuprinse detașarea lucrătorilor (angajați sau personal temporar) în alt stat membru, inclusiv salarizarea și protecția socială, servicii de business (e.g. leasing sau închirieri de utilaje), utilizarea transfrontalieră a echipamentelor și materialelor.

3. Dificultăți privind promovarea serviciilor.

Aici sunt cuprinse proceduri de autorizare, înregistrare sau declarare, interzicerea, forma și conținutul comunicațiilor comerciale.

4. dificultăți legate de vânzarea serviciilor precum conținutul contractelor, facturare, contabilizare, TVA, impozitare etc.

5. altele.

B. Bariere non-legale.

1. Lipsa de informații - privind legislația, principiile pieței interne.

2. Culturale și lingvistice.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

A. Evoluții

Consiliul European la Lisabona în anul 2000 a cerut Comisiei și statelor membre să elaboreze o strategie de eliminare a barierelor în calea serviciilor după care a adoptat un program de reformă economică cu scopul de a face din UE cea mai competitivă și mai dinamică economie bazată pe cunoaștere din lume până în 2010. O parte cheie a acestui program este de a face piața internă să funcționeze pentru servicii. Consultarea pe scară largă a implicat Parlamentul European, Comitetul Economic și Social, Comitetul Regiunilor, statele membre și părțile interesate și s-a desfășurat pe tot parcursul anului 2001 și la începutul anului 2002.

Fără o intervenție s-a considerat dificilă asigurarea constituirii unei piețe unice comune în uniune în conformitate cu prevederile TFUE. Piața unică urmează să creeze oportunități egale pentru toți prestatorii bazată pe principiile:

- nediscriminării: cerințele nu trebuie să fie direct sau indirect discriminatorii în funcție de cetățenie sau naționalitate sau, în ceea ce privește societățile, în funcție de situarea sediului social;

- necesității: cerințele trebuie să fie justificate printr-un motiv imperativ de interes general;

¹ Report from the commission to the council and the european parliament on the state of the internal market for services. Brussels, 30.07.2002 COM(2002) 441 final.

- proporționalității: cerințele trebuie să fie adecvate pentru a garanta îndeplinirea obiectivului urmărit; acestea nu trebuie să depășească ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului urmărit și nu trebuie să fie posibilă înlocuirea acestor cerințe cu alte măsuri mai puțin restrictive care permit atingerea aceluiași rezultat.

Au fost prezentate 2 rapoarte:

1. Communication from the commission to the council and the european parliament, An Internal Market Strategy for Services. Brussels, 29.12.2000 COM(2000) 888 final, (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52000DC0888>),

2. Report from the commission to the council and the european parliament on the state of the internal market for services presented under the first stage of the Internal Market Strategy for Services. Brussels, 30.07.2002 COM(2002) 441 final, care au contribuit la crearea temeiului de adoptare a Directivei în 2006, fiind acordat în conformitate cu art. 44 un termen de 3 ani pentru transpunere în legislația statelor membre. (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52002DC0441>).

B. Lipsa intervenției (opțiunea „a nu face nimic”) – nu va permite atingerea obiectivelor proiectului, și va zădărnici procesul de integrare europeană prin reținerea raportărilor de progrese pe țară.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Reglementările naționale actuale nu comportă oportunități pentru întreprinzătorii naționali care ar permite să beneficieze de oportunitățile oferite de piața comună europeană. Accesul va fi posibil odată cu Semnarea Tratatului de aderare, fiind iminentă stabilirea precondițiilor de aplicare a aquis-ului UE aplicabil prin crearea de condiții instituționale adecvate.

Intervenția este imperativă reieșind din Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027 (PNA), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 829/2023, Capitolul 3, Dreptul de stabilire și libertatea de a presta servicii, pct. 1.

Totodată este de menționat că cadrul juridic național cuprinde norme aferente domeniului reglementat pe segmentul regimului de autorizare și ghișeelor unice.

Aspectul privind regimul de autorizare și a ghișeului unic pot fi analizate și din perspectiva Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător fapt care însă comportă anumite inconveniențe.

Diferențele de abordare conceptuală se referă la următoarele:

- Directiva operează cu noțiunile de *regim de autorizare* ce presupune orice procedură care obligă prestatorul sau beneficiarul să facă demersuri pe lângă autoritatea competentă în scopul obținerii unei decizii formale și *cerințe* care presupun orice obligație, interdicție, condiție sau limită prevăzută în actele cu putere de lege sau actele administrative ale statelor membre dar și care rezultă din jurisprudență, practici administrative, normele ordinelor profesionale sau normele colective ale asociațiilor profesionale sau ale altor organizații profesionale adoptate în exercitarea autonomiei lor juridice.

- Legea nr. 160/2011 operează cu noțiunea de *act permisiv* adică un document și cu cea de *autoritate emitentă* adică o instituție care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public sau persoanele juridice de drept privat care exercită atribuții de putere publică.

În coraport cu Legea nr. 160/2011 cerințele Directivei sunt:

a) **îngustate** prin noțiunea de „regim de autorizare” care se referă doar la accesul la o activitate de servicii, dacă interpretăm în sensul lipsei incidenței Directivei altor domenii precum ar fi activitatea de import/export sau altele licențiate ca fabricare și circulația produselor alcoolice, operarea cu armele, jocuri de noroc etc, dar,

b) **mai largi** în partea ce ține de ceea ce s-ar încadra în conceptul de act permisiv sau entitățile care pot formula cerințe.

Din constatările de mai sus reiese că Legea nr. 160/2011 nu acoperă tot spectrul de acte care pot conține cerințe pentru autorizare și autorități emitente în sensul Directivei, dar este mai cuprinzătoare în sensul domeniilor (genurilor de activitate) acoperite.

Aspectele de implementare a legii de transpunere sunt de domeniul viitorului care presupun o evaluare cuprinzătoare a autorităților, entităților și actelor care sunt incidente noțiunii de regim de autorizare. Necesitatea revizuirii Legii nr. 160/2011 este inclusă la pct. 9.1 în Planul de acțiuni a MDED pentru anul 2024.

Un alt aspect important este necesitatea adaptării sistemelor informaționale la cele ale UE în vederea asigurării funcționării Ghișeului unic nu doar pentru întreprinzătorii rezidenți dar și cei din UE.

Realizarea măsurilor menționate presupune un efort considerabil din partea autorităților, care ar putea fi acoperit și prin suportul partenerilor de dezvoltare, legea de transpunere servind în calitate de temei pentru revizuirea cadrului normativ național aplicând anumite rigori, principii și mecanisme. Termenul de realizare a măsurilor preparatorii este de 3 ani. Totodată, modificarea Legii nr. 160/2011 poate avea termeni mai restrânși care ar reieși din rezultatele evaluării.

Atât Legea nr. 160/2011 cât și Legea nr.161/2011 prevăd norme privind instituirea și operarea Ghișeelor unice, în special cea din urmă lege vine cu norme speciale în acest sens. Modificări esențiale privind procedura de funcționare a ghișeelor unice nu se prevăd fiind necesare modificări de ajustare a sistemelor informaționale în vederea punerii lor în acord cu cele ale UE acolo unde se va identifica o necesitate. Autoritățile responsabile pe segment sunt Agenția de Guvernare Electronică și Agenția Servicii Publice.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Transpunerea Directivei urmează să atingă obiectivele care au stat la baza adoptării acestuia în UE.

Sintetic obiectivele pot fi expuse după cum urmează:

Probleme	Obiective generale	Obiective specifice
----------	--------------------	---------------------

Deficiențe în furnizarea de servicii pe piața unică europeană	Excluderea deficiențelor	<ul style="list-style-type: none"> - Excluderea necesității de crearea a unei persoane juridice (obținerea statutului de rezident) în țara destinatară a serviciului - Asigurarea uniformizării cerințelor în cadrul regimului de autorizare în domeniul serviciilor
Lipsa de informare și diversitate în servicii pentru consumatorilor	Asigurarea informării și diversității pentru consumatori	Modificarea sistemelor informaționale și a atribuțiilor autorităților relevante
Deficiențe de extindere pentru IMM	Asigurarea certitudinii de incidență	Minimizarea cheltuielilor operaționale

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea "a nu face nimic", care presupune lipsa de intervenție

Această opțiune este descrisă în pct.1, lit. d).

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea țin seama de cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Proiectul presupune o transpunere fidelă a Directivei în vederea stabilirii unui cadru normativ care va fi utilizat pentru reevaluarea întregului sistem de acte permise (autorizații în Directivă) în vederea armonizării acestuia cu legislația UE.

Primul Capitol al proiectului de lege vizează obiectul, subiectul, definiții, acordare cu alte domenii aferente serviciilor.

Cel de al doilea Capitol vizează domeniul simplificării procedurilor administrative și instituirea Ghicșelor unice. Aici fiind atribuit rolul de leading pentru AGE fiind important aportul fiecărei autorități implicate în regimul de autorizare inclusiv prin desemnarea unor persoane dedicate.

Norme importante se referă la aspectul calității serviciilor, asigurărilor și garanțiilor profesionale precum și soluționării litigiilor.

Capitolul trei este dedicat regimului de autorizare, condițiilor și procedurii de autorizare. Prevederi esențiale sunt prevăzute la secțiunea a doua unde sunt cuprinse cerințele interzise și cele care pot fi impuse în anumite condiții.

Capitolul patru vizează libertatea de prestare a serviciului și derogările respective.

Norme juridice de la Capitolul VI sunt dedicate cooperării administrative atât pe interior cât și cu instituțiile relevante la nivelul UE.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Opțiuni alternative nu au fost luate în considerare datorită argumentării opțiunii de bază și a celei "a nu face nimic".

Comerțul transfrontalier în afara spațiului economic comun al UE presupune o serie de factori care diminuează clar din puterea concurențială a companiilor naționale. În cazul unui contract de furnizare pe piața UE din RM se impun:

- formalități vamale atât la export din Republica Moldova cât și la import, ceea ce presupune atât costuri de logistică cât și servicii ale intermediarilor comisionarii vamali, asigurări sau altele;
- certificare sau alte operațiuni de asigurare a conformității produselor pentru piața europeană.

Evitarea impedimentelor de mai sus prin aderarea la spațiul economic european va permite întreprinzătorilor naționali să ofere produsele lor pe piața UE la prețuri mai competitive și să sporească volumele de producție pentru o piață de circa 450 mil oameni.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

A se vedea pct. l lit. c) din prezenta.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

A se vedea secțiunea 4 pct. a) și d).

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Impacturile opțiunilor alternative nu au fost analizate urmare condițiilor care impun adoptarea proiectului. Suplimentar a se vedea pct. lit. c).

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizafi în acesta

Adoptarea normelor juridice propuse nu poate fi evitată, fiind condiționată de Planul Național de Aderare la UE pentru 2024-2027.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

1. Întreprinzătorii

Întreprinzătorii naționali vor avea acces pe piața comunitară în aceleași condiții ca orice alt întreprinzător din spațiul UE ceea ce deschide potențial o piață de circa 450 mil consumatori fără impunerea unor condiții care ar comporta cheltuieli iminente, fiind evident beneficiul.

2. Consumatori

Consumatorii vor avea doar beneficii de pe urma implementării proiectului, prin creșterea ofertei de servicii ceea ce poate duce la reducerea costului serviciilor dar și la sporirea calității acestora, sau creșterea calității chiar cu un preț mai mare. Considerăm că este importantă diversificarea. Concurența pe piața serviciilor va crea un mediu concurențial sănătos.

3. Statul

Proiectul nu comportă cheltuieli suplimentare pentru bugetul de stat cu excepția unor posibile cheltuieli administrative de conformare.

4. Impact social și de mediu

Impactul social al normelor poate fi dedus din cele relatate supra, iar cel de mediu, fiind greu de estimat cuantificat, comportă beneficii din perspectiva activizării activității întreprinzătorilor din domeniile vizate, a veniturilor respectiv a capacității întreprinderilor de utilizare a mijloacelor moderne de producție și implicit la reducerea poluării aerului și reducerea generării deșeurilor. Directiva și legea de transpunere nu aduc atingere normelor de mediu dat fiind că protecția mediului este parte a noțiunii de *"motive imperative de interes general"*. Punctul 78 din preambulul Directivei stabilește expres *"Este imperativ să se prevadă ca dispoziția cu privire la libertatea de a presta servicii să nu împiedice statul membru în care se prestează serviciul să își impună, în conformitate cu principiile stabilite la articolul 16 alineatul (1) literele (a)-(c), cerințele specifice din motive care țin de ordinea publică și de siguranța publică sau pentru protecția sănătății publice sau a mediului."*

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Directiva privind serviciile a fost dezvoltată în vederea eliminării barierelor din fața serviciilor și consolidării libertății de a presta servicii în cadrul UE, fiind adoptată în 2006, cu termenul limită de implementare la 28 decembrie 2009. Această directivă este esențială pentru finalizarea pieței interne, deoarece are un potențial uriaș de a aduce beneficii consumatorilor și IMM-urilor. Scopul este de a crea o piață unică deschisă a serviciilor în cadrul UE, asigurând în același timp calitatea serviciilor furnizate consumatorilor din Uniune. Implementarea integrală a Directivei privind serviciile estima creșterea comerțului cu servicii comerciale cu 45% și investițiile străine directe cu 25%, aducând o creștere între 0,5% și 1,5% a PIB-ului (comunicarea Comisiei „Europa 2020”)².

În timp implementarea acestei directive a ajuns la o anumită saturație. În timp ce reformele inițiale au condus la eliminarea a numeroase bariere de pe piața unică a serviciilor, avântul a scăzut din 2012. Eforturile de reformă au încetinit, progrese semnificative s-au observat mai ales în statele membre care fie primesc asistență financiară, fie cele cu agende naționale cuprinzătoare de reformă.

În ciuda capacității directivei de a crește PIB-ul UE cu 2,6%, până în prezent, doar 0,9% din acest potențial de creștere a fost realizat, lăsând o marjă neexploată de 1,7%. Comisia a recunoscut aceste întârzieri, dar nu consideră necesară modificarea directivei. În schimb, se concentrează pe asigurarea faptului că directiva își atinge toate beneficiile prin punerea în

² <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/40/freedom-of-establishment-and-freedom-to-provide-services>

<p>aplicare și prin introducerea „pachetului de servicii”, care include noi propuneri legislative pentru a revigora sectorul serviciilor și a aborda lacunele rămase în implementare.³</p> <p>În situația în care întreprinderile naționale vor avea acces pe piața UE în condiții măsurabile va putea crește și PIB-ul țării.</p> <p>Prin urmare, opțiunea recomandată prin abordarea problemelor identificate, în vederea soluționării acestora, cu impacturile estimate în conjunctura curentă, într-o manieră încurajatoare fără utilizarea instrumentelor dure de reglementare, cu oferirea posibilităților de alegere pentru întreprinzători de a beneficia de pe urma reglementării, în această configurație, poate fi considerată una reală în atingerea obiectivelor propuse.</p>
<p>5. Implementarea și monitorizarea</p>
<p><i>a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare</i></p>
<p>A. Implementarea:</p> <p>În conformitate cu dispozițiile tranzitorii de la proiectul de lege:</p> <p>”(1) Prezenta lege intră în vigoare la data semnării tratatului internațional care permite aplicarea acesteia, cu excepția alineatelor (2) și (3) al prezentului articol, alin. (1) al art. 5 și al Art. II.</p> <p>(2) Guvernul, până la data de 01.01.2028 va adopta condiții de organizare și funcționare a Ghișeelor Unice.</p> <p>(3) Autoritățile competente analizează legislația în baza căreia autorizează prestarea serviciilor aflate în competența lor și până la data de 01.01.2028 inițiază modificări a legislației sau informează autoritățile competente cu drept de inițiativă legislativă privind necesitatea modificării legislației, acolo unde este cazul, în vederea eliminării regimurilor de autorizare contrare prezentei legi.”</p> <p>B. Monitorizarea implementării va fi realizată în baza legislației aplicabile (Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și legislația secundară).</p> <p>MDDED prin cooperare cu ASP și AGE va cumula și analiza datele relevante în vederea aprecierii corecte a impactului legii.</p>
<p><i>b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea</i></p>
<p>1) Numărul întreprinzătorilor naționali care vor presta servicii pe piața uniunii;</p> <p>2) Numărul întreprinzătorilor din alte state membre care vor presta servicii pe teritoriul Republicii Moldova;</p> <p>3) Cifrele de afaceri ale întreprinzătorilor din domeniile vizate și implicit a veniturilor bugetare de pe urma sporirii circuitelor economice (prin monitorizarea datelor statistice privind cifrele de afaceri și a PIB-ului).</p>
<p><i>c) Identificați peste cît timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea</i></p>
<p>Considerînd termenul de intrare în vigoare a legii acestea vor depinde de formarea deprinderii de implementare a actorilor implicați.</p>
<p>6. Consultarea</p>
<p><i>a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă</i></p>

³ <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/40/freedom-of-establishment-and-freedom-to-provide-services>

1. Întreprinzătorii 2. Consumatorii 3. Statul
<i>b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților</i>
<i>c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)</i>
În cadrul procesului de promovare a proiectului se va asigura respectarea legislației de domeniul transparenței a procesului decizional.

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categorii de impact	Punctaj atribuit		
	Opțiunea propusă	Opțiunea alternativă 1	Opțiunea alternativă 2
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	- 2		
povara administrativă	- 2		
fluxurile comerciale și investiționale	2		
competitivitatea afacerilor	2		
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	2		
concurența pe piață	2		
activitatea de inovare și cercetare	0		
veniturile și cheltuielile publice	0		

cadrul instituțional al autorităților publice	0		
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	1		
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	1		
situația social-economică în anumite regiuni	0		
situația macroeconomică	1		
alte aspecte economice	0		
gradul de ocupare a forței de muncă	1		
nivelul de salarizare	1		
condițiile și organizarea muncii	0		
sănătatea și securitatea muncii	0		
formarea profesională	0		
inegalitatea și distribuția veniturilor	1		
nivelul veniturilor populației	0		
nivelul sărăciei	0		
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	0		
diversitatea culturală și lingvistică	0		
partidele politice și organizațiile civice	0		
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	0		
modul sănătos de viață al populației	0		
nivelul criminalității și securității publice	0		
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0		
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0		
accesul și calitatea serviciilor medicale	0		

accesul și calitatea serviciilor publice administrative	0		
nivelul și calitatea educației populației	0		
conservarea patrimoniului cultural	0		
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0		
accesul și participarea populației în activități sportive	0		
discriminarea	0		
alte aspecte sociale	0		
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0		
calitatea aerului	0		
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0		
biodiversitatea	0		
flora	0		
fauna	0		
peisajele naturale	0		
starea și resursele solului	0		
producerea și reciclarea deșeurilor	0		
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0		
consumul și producția durabilă	0		
intensitatea energetică	0		
eficiența și performanța energetică	0		
bunăstarea animalelor	0		

riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0		
utilizarea terenurilor	0		
alte aspecte de mediu	0		
<p><i>Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit.b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.</i></p>			
Anexe			
Proiectul preliminar de act normativ			